

Byablaskan

Nr 2 Maj 2007 • Sundoms Informationstidning

Grattis Ingvar!
90 år
Sid 15

Skidtävling
Sid 8

Så'ta de låta- Succé

Sid 9

Sundom

Byablaskan – även på Internet
www.sundom.se

Innehåll

Redaktören har ordet	2
Grattis Ingvar– 90 år	3
20 år med landsbygdsutveckling	4
Landsbygdsutvecklingen jubilerar	6
Fågelutflykt i tidig otta	7
Skidtävling.....	8 + 16
Så'ta de låta– Succé igen!	9
Dialektrutan	14
Hamnfest eller inte!	15
Friskvårdslotteriet.....	15
EU & Sundom	16
Nya styrelser i byn	18
Anslaget	20

Redaktören har ordet

Underbart, det är maj! Om än den fortfarande är rätt blöt och kall är värmen på gång.

Detta nummer blev fullt av händerika saker som hänt i byn och jag måste än en gång få säga att jag är stolt över vår by och det vi åstadkommer. Byn blir vad vi gör den till! Vi har länge väntat på teatergruppens nya show och den var verkligen värd att vänta på. Det var absolut det bästa de någonsin skapat. Vilka talanger! Läs en resumé på sid 9. Jag var på Persöskolans vårföreställning (på skolan), där flera av barnen från Sundom också visade prov på härlig sång- och skådespelartalang, vilket bådar gott för framtida revyer i byn ☺.

Vi gratulerar Ingvar Nilsson som fyllt 90 år, en beundransvärd ålder, sid 3. Den 25 mars gästades byn av prominenta gäster, pga Landsbygdskommitténs 20-årsjubileum, där Anders Engelman blev avtackad, se sid, 4. Det finns även två efterlysningar på hjälp. Bydegårdsföreningen behöver hjälp med sommarfesten och Lulegymnasterna söker en ny gympaledare. Så fatta luren och ring.

Till hösten kommer Kristina Sandman tillbaka som redaktör och jag tackar därför för att ha fått förmånen att jobba med får fina tidning.

Välkommen tillbaka Kristina och jag önskar alla en härlig sommar.

Många hälsningar /Maria Jonsson

Grattis Ingvar– 90 år

Förkunnare, författare och fotograf
Ingvar Nilsson, Sundom, fyllde 90 år,
den 10 april 2007.

Ingvar Nilsson är född i Sundom, återvänt till Sundom. Kom med i väckelsen inom Evangeliska Fosterlands Stiftelsen. Utbildning började på Solviks folkhögskola utanför Skellefteå. Fortsatte den teologiska utbildningen på Johannelunds teologiska i Stockholm. Kom att verka som predikant i Norrbotten och blev utsedd till Distriktsföreståndare för EFS i Norrbotten. Han har varit en person som har sett sig om i världen. Amerika, Etiopien, Island, Tanzania, Italien och Grekland är de länder han har besökt.

Som förkunnare har han varit mycket uppskattad och många minns med glädje Ingvars andakter över ”Dagens lösen”, ett bibelord för varje dag under året. Och vem och vad har inte fått sin hyllning i någon av Ingvars många dikter. Många artiklar i lika många olika ämnen, har lämnat skrivmaskinen och överlämnats till bekanta och tidningar mm. Ingvar har också varit fotograf. Många har sett och hört hans reseskildringar från stora världen.

Med stor tacksamhet tänker vi vad Ingvar har varit och vad han är. Tänka sig 90 vårar, i den åldern är ju tanken som hämtad ur skriften. Nedskriven av en person med medkänsla och humor. En som har fångat de

Jubilaren Ingvar Nilsson– 90 år

stora höjderna och de stora djupen både i sin förkunnelse, sitt författarskap och som fotograf.

Vi önskar Dig Guds frid och välsignelse också i kommande okända dagar.

Fride Holmqvist

Tack!

Tack till alla Er som på
olika sätt ihågkommit mig
på min 90-årsdag.

Ingvar Nilsson

20 år med landsbygdsutveckling

Med start i Sundom, firar Luleå kommuns landsbygdsutveckling sitt 20-årsjubileum under detta år. Att starten blev just Sundom beror på att initiativet till att inrätta en landsbygdskommitté kom från Anders Engemark i Sundom, vilket kan läsas om i ett reportage i Byablaskan nr 1 / 2007.

Med sitt aldrig sinande engagemang för landsbygdens utveckling väckte Anders 1986 ett förslag i kommunfullmäktige om att inrätta en landsbygdskommitté i Luleå kommun. Resultatet blev att landets första landsbygdskommitté inrättades i Luleå. Firandet startade i Sundoms bygdegård söndagen den 25 mars kl.16.00

Anders Engemark

När klockan slog 16.00 var Sundoms Bydegård fylld till sista plats med Sundomsbor och speciellt inbjudna representanter för byautvecklingsgrupper från alla byar i Luleå kommun samt naturligtvis hedersgästen Anders Engemark samt dåvarande kommunalrådet Kjell Mickelsson. Landshövding Per Ola Eriksson, kommunalrådet Karl Petersen och Landsbygdskommitténs ordförande Mårten Ström var givna gäster och talare.

Gunilla Ståhl, ordförande i Sundoms Byautvecklingsgrupp inledde med att hälsa alla hjärtligt välkomna och berättade om hur en vecka i kustbyn Sundom kan se ut med gemensamma aktiviteter i olika grupper varje dag såväl utomhus som i byns förträffliga bygdegård.

Gunilla Ståhl och Per-Ola Eriksson

Gunilla gratulerade de framsynta politikerna Anders Engemark, Kjell Mickelsson och Birger Öhman som såg till att Luleå kommun startade igång arbetet med landsbygdsutvecklingen.

Per-Ola Eriksson tackade för inbjudan till upptakten av detta firande och förklarade att han blir på gott humör av att vistas på landsbygden. Han berättade vidare att han faktiskt, för 37 år sedan arbetat i Sundom med ett projekt som Lantbruksnämnden beordrev där han skötte ensileringen i det dåvarande så kallade KR-jordbruket som numera är Modigs Jordbruksföretag. Landshövdingen fastslog att Luleå kommun är framsynt beträffande landsbygdsutvecklingen och poängterade att byaut-

vecklingsgrupperna har betytt mycket för utvecklingen i byarna. Byarörelsen spelar en stor och viktig roll för infrastrukturens utveckling.

Med sikte på framtiden tryckte han på att skärgården bör utvecklas, närproducerad mat gynnas och förnyelsebar energi skapas.

Landshövdingen avslutade med ett stort grattis till Luleå Landsbygdskommitté.

Kjell Mickelsson talade om den utveckling som varit efter 1986, om samslagningen av de dåvarande kommunerna Nederluleå och Råneå med Luleå stad till nuvarande Luleå kommun och de problem som därmed uppstod för landsbygden. Det var då som Anders Engelmärk kom med idén om en särskild kommitté för landsbygden. Man hade 47 studiecirklar ute i byarna för bildandet av byutvecklingsgrupper. Kjell avslutade med att konstatera att tätorten behöver landsbygden.

Mårten Ström, som är boende på Hertsön, betonade att han bor i en by, nämligen Hertsö by, talade om landsbygdsutveckling i nutid. Marknadsföring av landsbygden är en annan viktig del liksom utbygg-

nad av infrastrukturen. Mårten avslutade med konstaterandet att programmet finns och nu är det utvecklingsgrupperna som behöver

peppas.

Karl Petersen berättade om framtidsplaner för landsbygdsutvecklingen där han poängterade det viktiga med samarbete mellan alla aktörer, inte minst mellan byarna. Luleå kommun kommer nu att lyfta upp skärgården och landsbygden med stöd under den pågående mandatperioden.

Efter alla vackra tal bjöds vi på musikalisk underhållning i form av sång och dans av "Star Singers" från Persöskolan under ledning av Pekka Helles. Pekka mottog för några år sedan Luleå Kommuns kulturpris för sitt arbete som körledare för många barn- och vuxengrupper runt om i länet.

Star Singers bestod av från vänster i

Kjell Mickelsson

Karl Petersen

Star Singers

Mårten Ström

bild ovanför: Mikaela Kerttu, Johanna Livbom, Fanny Nordmark, Jenny Åström, Emmy Näslund, Carolina Paaso och Lisa Jaako som framförde många fina sånger både i kör och med flera mycket bra soloframträdanden.

Alina Nordmark och Maria Clausén

Maria & Alina

deltog med ett eget fint sågnummer.

Slutligen fick vi höra en trio skönsjungande mammor från Sundom: Maria Jonsson, Helena Nilsson och

Helén Nordmark som framförde några sånger under ledning av Pekka.

Efter en förträfflig underhållning serverades laxsmörgåsar samt kaffe och tårta. Innan alla gick hem tackade en rörd Anders Engelmärk för uppvaktningen och önskade Landsbygdskommittén och dess byautvecklingsgrupper lycka till i framtiden.

Text: Lars Brännström

Foto: Jörgen & Maria Jonsson

Maria, Helena och Helén

Limerick om Storstenen

Från himlen ner kastades stenen,
den stora där vid dikesrenen.

Av gamla vi hört,
att där var ostört,
för ungdom som kände sig kelen

Författare: Gunilla Ståhl

Landsbygdsutvecklingen jubilerar

20 år har gått sedan Landsbygdskommittén bildades och arbetet med landsbygdsutvecklingen tog sin början i Luleå Kommun. Det vill vi fira under året med arrangemang i utvalda byar.

Varmt välkommen till en levande landsbygd!

3 juni: Skärgårdsdagen, aktiviteter i södra hamn. Kungen gästar skärgården.

9 juni: Alvik, Företag och tillväxt

16 juni: Rörbäck/Jämtön, Befolkningsutveckling, camparglädje, natur och kultur.

30 juni: Niemisel/Gunnarsbyn, Gränslös samverkan och Gäddfiskefestival.

14 juli: Ale, Vattenkraft som utvecklingskraft

28 juli: Mörön, Mörödagen med aktiviteter för stora och små

11 augusti: Klöverträsk, Ideell kraft

För utförligare program se kommande annonsering i dagstidningarna.

Fågelutflykt i tidig otta

Det finns många traditioner här i Sundom och fågelskådningen runt Lakaviken i månadsskiftet april/maj är en av dessa. I år var vi dock endast 8 tappra själar som orkade upp i den tidiga ottan söndagen den 29 april. Det var bara några få plusgrader men solen lyste och det var en måttlig nordlig vind.

Deltagare från vänster: Jörgen Jonsson, Jan-Axel Sundin, Anna Vikström, Mona-Lisa & Anders Johansson, Lena & Jonny Sundvall

Då vi stod och väntade vid Bydegården kunde vi bland annat höra pilfink, blåmes, björktrast, grönsiska och större hackspett. Första målet under cykelrundan blev Resargrundet vid Sundomsfjärden. Här kunde vi med hjälp av tubkikare spana in knipa, stor-skrake samt kanadagås i den relativt stora vaken. Skogssnäppa och sävsparv syntes på stenarmen på andra sidan kanalen. Efter detta gick färden vidare till Lars Brännströms gårdsplan. Av hälsoskäl kunde tyvärr vår fågelexpert Lars inte delta i utflykten denna vår. Från Lars gård gick vi ner mot Lakavi-

Jan-Axel vid en avskalad björk som en bäver fällt.

ken där vi spanade in krickor, knipor, gräsänder och bläsänder. Sjön var till 2/3 istäckt och av fjolårets bäver damm kunde vi inte hitta speciellt mycket även om vi såg färsk gnag-spår direkt i närheten.

Ringduvorna kurrade på i skogen och en rovfågel som vi inte hann artbestämma drog snabbt i skogskanten. Ett par blåmesar som mutat in en av Lassers fågelholkar var rejält upprörda över en större

hackspett som visade ett visst intresse för deras holk. Blåmesarna hade förmodligen inte lagt ägg ännu men det har däremot pärlugglan i en av knipholkarna nere vid Rävauden. Det är pärlugglans hoande vi kunnat

Snittytan från ett träd som fällt av bäver.

höra i byn under vintern.

Efter detta gick färden vidare ner efter ronningen där vi stannade på sörsidan av åsen vid Katt-Leas torp för kafferast. Efter en välsmakande frukost kunde

vi här spana in ca 120 gäss, främst sädgäss och grågäss men även några par kanadagäss. Vidare kunde vi räkna in en hel del storspov, tofsvipa och björktrast på ängarna liksom en jagande sparvhök som slog sig ner i en tor-

Tydliga spår av bäverns framfart

gäss flygande utifrån havet och gick ner på korntegen nedanför Nordgrens. Just dessa korn- och havrefält är oerhört viktiga för många av de flyttande fåglarna som gäss, änder och tranor eftersom de här kan fylla på energiförråden inför häckningen.

Hemfärden gick över Engelmarsbacken där vi från ovan kunde spana in ett par salskrakar som vilade på iskanten tillsammans med bläsänder och knipor. Från baksidan av åsen hördes tranornas majestätiska trumpetande nerifrån ängarna. Vid den växande Valborgsbrasan som skulle tändas dagen efter skildes vi åt efter att först ha studerat ett par knipors fantastiska vådräkt i närbild.

Väl mött till nästa år då vi förhoppningsvis blir ett större antal samt får ett något varmare väder.

Text: Jan Axel Sundin

Foto: Maria Jonsson

Fikarast vid Katt-Leas torp

raka och lät sig väl beskådas. Lite senare kom också en tornfalkshanne flygande över ronningen på spaning efter sork. Ute i samma ärende verkade för övrigt en stor gråspräcklig katt vara där den satt på pass nere vid krondiket. Innan vi åkte kom ett tiotal grå-

Skidtävling

Årets evenemang trotsade alla väderprognoser om dåligt väder. Den 18 mars blev det istället strålände solsken, som vanligt när Sundoms IF arrangerar skidtävling. *Forts. på sid 16*

Så'ta de låta– Succé igen!

Det var länge sedan vi fick skratta så hejdlöst som under helgen 5-6 maj. Ni som inte såg teatergruppens föreställning- Så'ta de låta, gick miste om något otroligt bra. Föreställningen på lördag drog fulla hus med 105 besökare och ett 80-tal på söndagen. Misströsta inte, häng med på en liten resumé istället.

Jag hade förmånen att se och höra våra fantastiska teaterbegåvningar på lördagkväll och jag kan lova att stämningen var på topp i Sundoms bygdegård. Det var en 2 timmars ren och skär underhållning, där varken politiker, kandidisar eller bybor gick säkra. I pausen hade Bygdegårdsföreningen ordnat med härliga pajer och annat tilltugg samt dryck till försäljning.

Namnet *Så'ta de låta* för osökt tankarna till ett välkänt tv-program, *Så ska det låta*, men det visade sig att det inte fanns någon direkt koppling till just det programmet men däremot en helt suverän tolkning av Idol-programmet i det avslutande numret. Vi kommer till det senare.

I dörren möttes vi av en tokrolig, galen och smått glömsk clownfigur i egen-skap av Anna Wikström som hälsade alla välkomna och som kom att riva av många skratt och applåder i sin roll som hängiven och ansvarsfylld scenar-betare under hela föreställningen. Vid ett tillfälle när hon inte riktigt kom ihåg

vad hon skulle hjälpa till med på scenen mellan två nummer, ser hon fundersam ut och säger helt allvarligt: - Förut hade jag mens men nu har jag bara demens. Och publiken tjöt av skratt.

I sketchen *Storbesök i byn* fick byn besök av en minst sagt excentrisk Lars Törnman som var på valturné (Petra Wennberg) för att delta på skidtävlingen i Sundom och han hade med sig Börje Salming (Johan Nilsson) med sitt kal-

songmärke. Det visade sig även att Östlings Trafik grävt av E4:an i Börjelslandet och Länstrafiken som trodde det var fel på bredbandet dirigerade om trafiken via Sundom. Genast kom Nils-Erik Larsson på att han kunde tjäna en hacka och ta ut väg-tullsavgift och Bygde-

gården började locka med fikaservering. När så IKEA-bussen skulle gå via byn mutades busschauffören för att stanna vid Bygdegården för en övernattnings på resan mellan Haparanda och Luleå. I stora salen skulle alla samsas på ett stort antal madrasser på golvet och de som lämnade bäst dricks var tanter som hamnat med "fel gubbe". Det berättade två av tanterna i förtrolighet (Ulla Johansson och Ylva Nilsson)

Under kvällen fick vi möta Louise Nilsson i rollen som svärdotter som tröttnat på sin svärmor (Lena Sundvall) och ville få henne värderad som antikt föremål i sketchen *Antikrundan*, för att förmodligen kunna sälja henne senare.

Petra Wennberg gjorde en fantastisk och "excentrisk" tolkning av *Antikrundans* värderare, Knut Knutsson. På sjungande småländska beskrev hon för svärdottern att "föremålet" tydligen gått igenom en del uppfräschningar och kändes inte helt i originalskick. - Det hade ju lyfts både här och där. Med stor inlevelse beskrev hon bl.a att "föremålets" läppar förde tankarna till Pajala socken och publiken vred sig i skratt. Även Nils-Erik Larsson hade oturen att bli värderad lite senare under kvällen för att hans fru (Ylva Nilsson) hade tröttnat på honom. Efter en grundlig värdering där även

tänderna ingick, tog "föremålet" ut löständerna och visade glatt upp dem för publiken. Behöver jag tillägga att succén var ett faktum?

Samtal i dambastun var också ett dråpligt nummer där Ulla Johansson och Petra Wennberg bl.a. småpratade om neddragningen av antalet poliser. I Stockholm har de 15 min inställelsetid medan här skulle vi både hinna dö, förbereda begravning och begravas innan de kom.

Därefter fick vi en inblick i hur det kan låta då två inlevelsefulla skvallertanter möts (Gunilla Ståhl och Lena Sundvall). Först beklagade de sig över hur

mycket folk skvallrade men frågan är vem som var värst. De diskuterade livligt vad Strands hade på tomten? En stor stenhög! – Den ska säkert Lena Sundvall använda för att bygga sin labyrint, kon-

staterade de spydigt, och publiken skratade gott. Vi fick även veta senaste nytt på kändisfronten, exempelvis att Marcus Fagervall och Katarina Fallholm var ett par. Louise Nilsson gjorde en bra insats som en uttråkad men betydligt förnuftigare tonårsdotter som tröttnat på mammas skvallertakter.

Var ett annat tillfälle fick renhållningen en släng av Sundoms-sleven Ylva Nilsson hade problem med placering av soptunnan och funderade på om sopspionerna tagit fast några soggubbar och över snålheten hos kommunen som trots att de bara tömt halva tunnan ändå tog ut full avgift. Philip Nilsson och Per Nordgren agerade sopåkare och som med övertygande lättja och uppfinnings-rikedom gjorde allt de kunde för att slippa tömma sop-

tunnan.

Per plockade fram sopmanualen (10 m papper) och nyttjade som

checklista för att kolla om tunnan stod rätt eller om vägen flyttat sig, om det var rätt sorts sopor som låg i den och om locket var stängt. Allt var OK tills de upptäckte att den fryst fast i marken och kunde glädja sig åt att inte kunna tömma den samt att arbetsdagen ändå var slut. Kl. var ju 09.00 och då var det ju snart lunch och efter det full dag så det var ingen idé att jobba längre.

Vi hann även få ta del av en ny smärtlindringsmetod vid förlossningar av den alltid lika underfundiga scenarbetaren, Anna. Med en helt unik apparat kunde man överföra smärtan till pappan men det slutade med att brevbäraren låg död på bron när de kom hem.

För att inte tala om det dansnummer som familjen Nilssons yngsta barn, Susanne, hade gjort koreografin till. Otroligt bra gjort! Vi fick se en lokal variant av YMCA och en Village People-lik dans där Susannes pappa Johan, brodern Philip och Nils-Erik gjorde ett bejublat framträdande. Helt oförglömligt bra!

Som slutnummer fick vi fick se en

egen tolkning av IDOL 2007 där alla de stora artisterna trängdes om uppmärksamheten: Ulla Uggle (Ulla), Magdalena Philipsson (Ylva), Kaj & Ola (Per och Nils-Erik), Britta Spears (Petra) och Anja Saijoma (Lena). I juryn satt en gammal dam (Gunilla), en prominent person i doktorshatt (Anna) och en lite mer normal jury medlem i egenskap av Johan. De var inte nådiga i sina omdömen. Den gamla damen i juryn (Gunilla) undrade hur en så ståtlig kvinna som Anja Saijoma kunde sjunga så snuskigt och ytterligare någon i juryn ansåg att det var trevligare att lyssna på en tandläkarborr. Ett gemensamt omdöme från juryn var att de sökte IDOL 2007 inte RIKSPUCKO 2007. Nå, vem vinner, frågade sig juryn. Jo, den som sjunger minst, svarade de. Resultatet blev 1 röst totalt och den föll på Kaj & Ola med en egen variant av Främling. Som konferencierer i IDOL-tävlingen agerade syskonparet Lousie och Philip, där Louise var bedårande vacker i en elegant aftonklänning och med superlånga lösögonfransar och Philip lika elegant i kavaj och hatt.

Efter sista numret fick ensemblen stående ovationer och publiken ropade i

kör EN GÅNG TILL, EN GÅNG TILL, EN GÅNG TILL... tills de äntrade scenen igen och körde ett extranummer som var totalt oförglömligt. Vi fick uppleva Nils-Eriks och Pers egen variant av After Dark-succén "La Dolce Vita" iklädda de mest färgglada peruker och klänningar som skådats i Sundom, för att inte tala om deras röda höga fejkade skinnstövlar. Det kan bara sammanfattas med ett ord: SUCCÉ!!!

Tusen tack för en makalöst rolig kväll och vi är full av beundran för allt arbete ni plöjt ned i denna show. Lycka till med kommande föreställningar, för vi hoppas verkligen att det blir fler. Ni är helt enkelt superbtra!

Ensemble: Ulla Johansson, Nils-Erik Larsson, Johan Nilsson, Louise Nilsson, Philip Nilsson, Ylva Nilsson, Per Nordgren, Gunilla Ståhl, Lena Sundvall, Petra Wennberg och Anna Wikström.

Författare: Hela ensemblen
Ljus: Johnny Sundvall
Koreografi: Susanne Nilsson
Smink & frisy: Marina Storelv Karlén

Recensent: Maria Jonsson

Foto: Linda Andorsen & Maria Jonsson

Dialektrutan

Kärleken kan ändras

Medan vi sällskapade, Lovisa och jag, så började jag att se till hur jag såg ut. Jag var mycket noggrann med klädseln, att plaggen var hela och rena och att skorna var putsade. Jag var till frisören varannan vecka och såg alltid till att jag var ordentligt kammad.

Rätt som det var så gifte vi oss, i kyrkan förstås, skulle något vara så skulle det vara där. Att jag, varken före eller efter, varit så fint klädd kan väl vem som helst förstå. Lovisa var så fin så det var för änglarna att hålla för ögonen.

Efter bröllopet, som höll på i två dagar med en natt emellan, flyttade vi in i nybygget. Huvvaligen vilken grannlåt!! Jag jobbade varje dag i fabriken där det fabricerades näbbskor. Lovisa skötte om hemmet så som det var tänkt från första början.

Så småningom kunde man ju se, utan att spärra upp ögonen, att det kunde komma småfolk till gården. Och de kom – en, två, tre....

Nu måste jag få gå tillbaka till den tid när vi började i nybygget. Varje dag när jag gick hem från jobbet, var jag mycket noggrann med att se till att mössan och de andra kläderna satt som de skulle och att skorna också var i ordning. Jag hade en liten spegel i fickan som jag sneglade i när jag kom till förstubron.

Tiden gick!! Så småningom glömde jag bort det ena efter det andra och – stövlade in hemma som jag var. Om det inte var Lovisa som först kom i mitt blickfång så blev frågan: "Var är Mamma?"

(Kärleken kan ändras - men den är kvar!)

Tjärlekän kän endrä

Medan ve sällskäpä, ho Lovisa o jög, so böörd jö o sö dill huri jö sag eot. Jö vär mitji nåoga ve at dom våor heil o rääin o at skåon våor putsä ordentlit. Jö vär dill klipparn änvor viko o sag dill at jö vär ordentlit kända.

So djiftä ve äss rett som ä vär, ini tjärka förståss. Skull nä våra so skullä he våra sök-kän. Att jö, vorken firi el ettat, viri so fint kledd he kon väl åål begröjp. Ho Lovisa vär so fin so he vär da för änglan bara at håål för öga.

Eett brölopä, so hull a i tv odåga ve i nått milla, flittä ve in ini nöjböninga. Hiovaligen i tukkar grännlat! Jö jobbä vorn dä isi fabriken der dom djåorl tjängskåon. Ho Lovisa stjett om häimä som he vär tänkt fra första börjän.

So smaningom böörjd män jo söl, eotan att män behövd stinn eot öga, at he koot koma smafolke dill gårn. O he kom ein, tvo, tröj.....

Neo leot jö fa gä dillbåka i tåg der ve böörjd isi nöjböninga. Vorn dä ner jö djikk häim fra jobbä värj ö mitji nåoga ve at sö dill at mössa o de ändär kleda sat som dom sku-ull o at skåon okkso våor i orning. Jö hääd in litt`n späjäl ini fikka so jö snegglä ini ner jö kom isa bråo.

Tööjn djikk! So smaningom glömd jö bårt de äine firi o de äne ettat o stövlä in häim som jö vär. Om ä ån tvär a Lovisa som först full ini öga so värt fråga: "Bors jer Mamma?"

(Tjärlekän kän endrä – me hän jer kvär!)

Ingvar Nilsson

Hamnfest eller inte?

Årets hamnfest är planerad till **lördag den 14 juli**. I år har vi delat upp arbetet på tre ansvarsområden mot bakgrund av de insatser som behöver göras för att hamnfesten ska bli så trevlig som den varit under alla tidigare år.

1. Förberedelser och byggande fredag den 13/7.
2. Mat, insläpp, bar, servering m.m. lördag den 14/7.
3. Rivning och städning söndag den 15/7.

Robert Hansson har erbjudit sig att samordna arbetet med byggande och rivning den 13:e och 15:e juli.

Problemet är frivilliga under kvällen den 14:e! Vi har inte lyckats få den hjälp med personal för mat, bar m.m. som vi räknat med. Om du har möjlighet att hjälpa till under kvällen: Hör av Dig före **25 maj** till Rolf – Tel. 74690, Göran – 74596 eller Tomas 74548.

Hamnfest för barnen

Dessutom finns det möjlighet för intresserade småbarnsföräldrar att arrangera en särskild barnhamnfest med ankrace efter lunch den 14:e. Priser till barnen samt varm korv med bröd bidrar bygdegårdsföreningen med. Meddela undertecknad i så fall.

*För Bygdegårdsföreningen
Rolf Höglund, tel: 746 90*

Friskvårdslotteriet

Vinnare för feb. 2007 är:

1pris: Berth-Ove Frölander
2pris: Stig-Ola Nordmark 3:e pris: Nancy Frölander, 4:e pris: Laila Östling

Vinnare för mars. 2007 är:

1pris: Linnea Rönnbäck 2pris: Mats Frölander 3:e pris: Laila Östling: 4:e pris: Berth-Ove Frölander

Vinnare för april. 2007 är:

1pris: Stig-Ola Nordmark 2pris: Sivan Johansson 3:e pris: Ann-Catrin Östling 4:e pris: Mats Frölander

Sundoms IF hoppas på att fler lämnar in sina startkort och deltar i friskvårds-lotteriet. Behöver du startkort kontakta Mats Frölander 747 77.

VÅFFELDAGEN SOMMAREN 2007

Hembygdsföreningen kommer även denna sommar att anordna VÅFFELFEST i Sundoms hamn. Datum och tid för evenemanget har inte fastställts, men kommer att i god tid innan anges på byns anslagstavlor.

SÅ VÄLKOMNA DÅ!!

Hembygdsföreningen

Forts fr. sid 8.

Tävlingen hade lockat 17 tappra flickor och pojkar i åldrarna 4 till 12 år.

De yngsta deltagarna tog sig runt en bana på 50m på ett imponerade sätt. Även de övriga deltagarna var mycket duktiga och visade prov på god skidteknik.

Efter målgång fick samtliga åkare och publik tillfälle att grilla korv och dricka saft. Som brukligt fortsatte evenemanget i Bygdegården med årsmöte och prisutdelning. Vid årsmötet avtackades föreningens ordförande, Lars Johansson, som efter 11 år i föreningens tjänst varav 8 år som ordförande nu med gott samvete kan dra sig tillbaka. Föreningen vill rikta ett stort tack till Lars som under dessa år ställt upp och arbetat för föreningen på ett mycket förtjänstfullt sätt.

Text & foto:
Jörgen
Jonsson

EU & Sundom

Har Sundom kommit närmare Europa eller har Europa kommit närmare Sundom? Frågorna tål att filosofera över ett tag och säkert finns det lika många svar som läsare av det här. Jag tänker här försöka ge mina svar på frågorna.

Text: Rolf Höglund

På första delen av frågan om Sundom kommit närmare Europa är svaret ett tydligt ja. I varje fall ur ekonomiskt perspektiv eftersom EU:s strukturfonder direkt kan komma byn till del utan att "filtreras" i Stockholm. För att EU ska medfinansiera ett utvecklingsprojekt krävs inte något svenskt statligt godkännande utan det räcker med offentlig medfinansiering med i praktiken 20-40 % för att EU ska bidra med 50-60 %. Som offentlig medfinansiering godkänns offentliga organ som kommunen eller länsstyrelsen. Men även offentligt delägda eller styrda organ som kommunala eller statliga företag och organisationer godkänns. Det här innebär i praktiken att insatser som till exempel fritidsnämnden, landsbygdskommittén eller skogsstyrelsen gör kan växlas upp med bidrag från EU.

Om vi i byn vill satsa på ett utvecklingsprojekt finns det givetvis även vissa grundläggande krav som EU ställer. Projektet ska vara av gemensam karaktär och innebära att det skapas mervärde. Men det innebär i sin tur

inte att till exempel företagsutveckling är en diskvalificerad del i utvecklingsprojektet. Snarare är företagsutveckling en prioriterad del i de flesta av EU:s strukturfondsprogram. EU vill i stället genom strukturfondernas regelverk stimulera till utveckling av det lokala näringslivet, gärna i mikroformat. Bakgrund till det är medvetenheten om att varje stort företag en gång har varit ett mikroföretag och ofta endast en födkrok åt ägaren.

Av EU:s totala budget går ca 80% till jordbruksnäringen och strukturfonderna. Bara några procent bekostar EU:s administration och utgör därmed en betydligt mindre andel än vad Sveriges kommuner och landsting tar ur våra skatter för att finansiera sin egen administration.

Sundoms hamn– Ett aktuellt utvecklingsprojekt

För att med ett konkret exempel tydliggöra hur vi i byn kan ta till oss de nya möjligheterna kan nämnas byastämmans beslut om att undertecknad och Kenneth Nilsson har fått i uppdrag att undersöka EU-finansiering för upprustning av hamnen. Vi jobbar nu med ett koncept som genom utveckling av hamnen ska ge större möjligheter att nyttja skärgården genom att göra hamnen mer tillgänglig och inseglingen säkrare. I projektet ingår även åtgärder för att utomstående sjöledes ska kunna besöka Sundom och få del av vårt fina utbud av konferensfaciliteter och det lokala näringslivet. I projektet ingår ett antal nya gästplatser för

fritidsbåtar samt möjlighet för större båtar att angöra hamnen. Detta genom ny inseglingsfyr, utmärkning av vissa grund i Sundomsfjärden, muddring samt marknadsföring av lokala företag och bygdegården.

På andra delen av frågan ovan om Europa möjligtvis har kommit närmare Sundom är mitt svar även där ett otvetydigt ja. För att fortsätta med skärgårdsperspektivet så har vi ju utanför hamnen Sveriges näst största skärgård efter Stockholms skärgård. Luleå skärgård består av mer än 600 öar och har blivit ett omtyckt seglingsmål för många av EU:s fritidsbåtagare runt Östersjön. Under senare år har både tyskar, polacker och balter upptäckt vår fina skärgård. De gör sina strandhugg vid Piteå havsbad, Klubbviken och Hindersön, Sedan seglar de norrut utanför Fjuksön utan kännedom om vår fantastiska innerskärgård i form av Borgen, Tistersöarna, Sundomsfjärden eller den industrihistoriskt mycket intressanta lilla ön Jonkgrundet. Det ska vi försöka ändra på genom hamnprojektet.

Avslutningsvis

Ovanstående är bara ett konkret exempel på hur vi i Sundom kan arbeta för att komma närmare Europa och ge andra européer möjlighet att komma närmare oss. Utvecklingen för att integrera oss med omvärlden är inte ny. Det räcker ju med att påminna om att Sundom en gång i världen kanske tillkom genom influenser utifrån när Anders Junker och hans söner strandade på Junkerhamnsstenen vid en affärsre-

sa till Sundom. (*Ur boken "Sundom berättar"*).

Nu går vi ett steg vidare, Om Du som läser det här har någon idé till ett utvecklingsprojekt som gagnar byn, Ditt företag, Din förening, Dig själv eller annat, ring någon i byautvecklingsgruppen eller skriv ned Dina tankar. Bry Dig inte om att formulera tankegångarna till byråkratspråk i form av en komplett EU-ansökan. Det behövs inte. Byautvecklingsgruppen samlar in alla förslag som kommer in och sammanställer dem till en del i en EU-ansökan som kommer att lämnas in från Fritidsförvaltningen och ingå i ett större EU skärgårdsprojekt som sträcker sig från Skellefteå upp till Harparanda.

Vill Du veta mer, får Du gärna höra av Dig.

Text: Rolf Höglund, tel: 746 90

Nya styrelser i byn

Hembygdsföreningen

Ordförande: Else Britt Lindblom
V. Ordf: Ivan Brändström
Sekr: Sonja Sandman
Kassör: Lars Brännström
Övriga ledamöter: Ove Lindström, Börje Nilsson.
Suppleanter: Sixten Sandman, Mona Henriksson.

Revisorer: Lars Larsson, Per-Erik Östling
Ombud till Norrbottens hembygdsförbund: Else Britt Lindblom
Ombud till Norrbottens Museum: Terttu Väätti
Teaterombud: Else Britt Lindblom
Studieledare: Tomas Ruthström
Valberedning: Inga-Britt Nilsson, Ella Hansson och Ingemar Östling.

Gympaledare sökes!

Lulegymnasterna söker en ersättare för Maria Jonsson som kan rycka in hösten 2007 i Sundom. Maria planerar ett avbrott som ledare och hoppas att någon kan fortsätta leda gruppen. Vi har kört medelgympa.

Är du intresserad av att testa ledarrollen? Kontakta Lulegymnasterna på tel: 22 97 75 eller Maria tel: 745 45 eller 070-672 50 71

Välkommen att höra av Dig!

...forts. styrelser för 2007

Bydegårdsföreningen

Ordf: Rolf Höglund
 Kassör: Göran Johansson
 Sekreterare :Tomas Ruthström
 Ledamöter: Anders Nilsson Ann-Katrin
 Östling och Anne-Lie Johansson
 Suppleanter: Maria Nordgren, Laila
 Häggman
 Programråd: Jenny Ekebro
 Biträdande programråd: Gerd Johans-
 son
 Ungdomsråd Johannes Jonsson, Kim
 Thomas och John Frölander. Se bild
 nedan.

Ordförande teatersektionen :Anna Wik-
 ström

Byautvecklingsgruppen

Ordförande: Gunilla Ståhl
 V. Ordförande: Per Nordgren
 Sekr: Tina Nilsson
 Kassör: Lars Brännström
 Ledamöter: Petra Wennberg,
 Andreas Östling, Viktoria Johansson

Sundom

Sundoms IF

Ordf: Tomas Johansson
 Sekr: Tomas Sjöholm
 (nyval)
 Kassör: Mats Frölander
 Ledamöter: Helén Nordmark, Per Nils-
 son, Anders Cedering och Peter Olofs-
 son

Ur Bondepraktikan...

Juni

- ◆ Åska och våt juni efter en regnig
 maj bådär en regnig sommar.
- ◆ 8/6 Regnar det den 8:e måste
 man räkna med ytterligare ne-
 derbörd i minst 40 dagar fram-
 över. Är det vackert väder den
 dagen räcker det i 4 veckor.
- ◆ 15/6 Den här dagen brukar det
 regna.
- ◆ 21/6 Som vädret är 4 dagar före
 och 4 dagar efter den 21 så för-
 blir det ända fram till Mikaeli
 (29/9).

Anslaget

Brasved säljes!

3,5 m3 kluven och torr brasved säljes. Längd ca 32 cm. Nästan allt är björk. Har legat på tork i 2 år. Veden finns i Sundom.

Pris: 1500 kr Ola Brännström, 0920-268 445

Hästgödsel bortskänkes!

Vill någon ha en hink eller ett helt traktorlass HÄST-GÖDSEL så finns det i vår hästhage! Var så goda att hämta. Vi blir gärna av med skiten!

Anna Vikström tel: 746 64

Tomatsugna i sommar?

Vi kommer att ha lite tomatplantor till försäljning i slutet av maj. Olika sorter. Vi har även perenner.

Minna på Gussön,
tel 747 30

En gosse

En solig februaridag fick Minna Kuokkanen och Jan Häggroth gossen Vilgot.

Han var 51 cm lång och vägde 3490. Som ni ser är han faktiskt vaken ibland ☺.

Mvh Minna Kuokkanen
och Jan Häggroth

Många grattis önskar redaktionen

Nästa nummer av

Byablaskan

kommer ut

senast Okt-07.

Manusstopp 21sept-07.

● Utgivare

Sundoms
Byautvecklingsgrupp

● Ansvarig utgivare

Prenumerationsansvarig
Lars Brännström, tel. 745 93

● Redaktör

Textredigering/Layout
Maria Jonsson, tel. 745 45

● Tryck

Luleå Kommun, Reproavd.

● Prenumeration

50:-/år
(Gratis för bofasta i Sundom.)

● Annonsering

Helsida 800 kr
Halvsida 400 kr
Kvartssida 200 kr
Bankgiro: 5619-7890
(Gratis för föreningar och privatpersoner i Sundom.)

● E-post

byablaskan@sundom.se

**Bokning av
Sundoms Bygdegård**

**Nils Erik Larsson
0920-747 55**